

Kiva koirakansalainen -testi

©KIVA-Team ry 2020 kopionti ilman lupaa kielletty
www.kivateam.fi www.kivakoirakansalainen.fi

1. Yleiset ohjeet

KIVA KOIRAKANSALAINEN -TESTI perustuu American Kennel Clubin (AKC) järjestämään Canine Good Citizen -testiin (CGC). Yhdyksvalloissa useat osavaltiot tukevat CGC-ohjelmaa. Kiva Koirakansalainen -testin tarkoituksena on edistää vastuullista koirasta huolehtimista ja varmistaa, että koira on luotettava ja hyvin käyttäytyvä yhteiskunnan ja perheen jäsen. Suomessa Kiva Koirakansalainen -testejä järjestää KIVA-team ry, joka perustettiin v. 1992 edistämään pehmeää ja luonnonmukaista koirankoulutusta Suomessa.

1.1 Testipaketin tilaaminen

Kiva koirakansalainen -testipaketti sisältää tulostettavat materiaalit. Testipaketti tilataan www.kivakoirakansalainen.fi -sivulta. Sähköinen paketti sisältää tarvittavat lomakkeet, säännöt ja yksilöidyt diplomaatit (pdf).

1.2 Millainen on kiva koirakansalainen?

- Voisitko suositella koira ystävällesi?
- Onko koira luotettava lasten seurassa?
- Haluaisitko koiran seinänaapuriksesi?
- Viihtyvätkö koira ja omistaja yhdessä?

Kiva Koirakansalainen -testin tarkoituksena on osoittaa, että koira on ihmisen paras ystävä. Kiva Koirakansalainen on käyttäytyy hyvin kotona, julkisilla paikoilla ja muiden koirien seurassa. Kaikki koirat rotuun katsomatta ovat tervetulleita Kiva Koirakansalainen -testiin. Kiva Koirakansalainen -testi ei ole kilpailu eikä testin suorittaminen vaadi samanlaista täsmällisyyttä kuin tottelevaisuuskokeissa. Jokainen testin 10 kohtaa hyväksytysti suorittanut koira saa diplomin.

1.3. Kiva koirakansalainen -testi on positiivinen kokemus

Arvostelija vastaa siitä, että testi on osallistujille myönteinen kokemus. Osallistajat saavat jutella koirilleen ja kehua niitä testin aikana. Ohjaajia kannattaa muistuttaa koirien kehumisesta ja sillittelystä testin aikana. Ilmapiiirin tarkoitus olla rento ja miellyttävä. Tapa, jolla arvostelija toimii testissä, voi vaikuttaa siihen, kuinka omistajat suhtautuvat jatkossa koiran kouluttamiseen ja koiraharrastukseen.

1.4. Kaiken ikäiset koirat voivat osallistua

Koiran koulutus on hyvä aloittaa jo pentuna, ja testiin voivat osallistua kaikki Suomen Kennelliiton rokotusmääräysten mukaan rokotetut koirat ikään katsomatta. Kannattaa muistaa, että testi antaa arvion

koiran käyttäytymisestä testipäivänä ja painottaa koiran omistajalle jatkuvan koulutuksen merkitystä yhteiskuntakelpoisen käytöksen ylläpidossa.

1.5. Juoksuaikainen narttu voi osallistua

Ilmoittautumisen yhteydessä omistajalta tiedustellaan, onko koiralla kiima-aika. Jos on, koira sijoitetaan testin loppuun. Omistajaa pyydetään odottelemaan hieman sivummalla testausalueelta, jottei toisten koirien suoritus häiriinny.

1.6. Selvästi aggressiivinen koira ei voi osallistua

Jos koira murisee, näykkii, puree, hyökkää tai yrittää hyökätä ihmisten tai koirien kimppuun testin aikana tai testialueen välitömmässä läheisyydessä, se ei voi osallistua.

Testi keskeytetään, jos koira osoittaa merkkejä aggressiivisuudesta. Jos testattava koira ei osoita aggressiivisuutta, mutta koira on vaikea lukea, arvostelija voi pyytää ohjaajaa esimerkiksi tukemaan koiran päätä silloin, kun koira harjataan tai nostamaan koiran jalkaa kun sitä tutkitaan. Ohjaajaa voi neuvota juttelemaan koiralle rauhoittavasti. Jos koira käyttäytyy niin, että arvostelija tuntee olonsa turvatomaksi, koira ei läpäise Kiva Koirakansalainen - testiä. Useimmat testiin osallistuvat koirat ovat ystävällisiä eikä arvostelijalla ole ongelmia niiden suhteen.

1.7. Ohje arvostelijalle koiran kohtaamiseen kiva teamin ohje arvostelijalle vieraan koiran kohtaamiseen:

Kun lähestyt testattavaa koira, käyttäydy kohteliaasti sitä kohtaan: Tervehdi ensin ohjaajaa. Älä mene suoraan kohti koira äläkä tuijota sitä silmiin. Jos koira on pienikokoinen tai arastelee, kyykisty ja anna koiran tulla haistelemaan. Ole rauhallinen ja muista antaa myös ohjaajalle selvät toimintaohjeet.

Kiva koirakansalainen -testin järjestäminen

2.1 Toimihenkilöt

Arvostelija

Yksi arvostelija voi arvostella enintään 30 koiraa päivässä. **Arvostelijana voi toimia henkilö, jolla on koirakokemusta:** esimerkiksi kouluttaja, näyttely- tai koetuomari, eläinlääkäri, trimmaaja tai muu koiralaan ammattilainen. Arvostelijan pitää tuntea hyvin koirien käyttäytymistä ja hän on kiinnostunut lisäämään ihmisten luottamusta koiriin. Arvostelijan on tunnettava testin säännöt ja osattava arvioida testin jokaisen osan suorittaminen. Arvostelija pitää mielessään, että Kiva koirakansalainen -testin tavoitteena on osoittaa koiran yhteiskuntakelpoisuus, mutta se ei ole tarkka tottelevaisuuskoe. Yhteistyö toimii, kokonaisuuden arviointi.

Avustaja

- ilmoittautumisten vastaanottoon 1-2 henkilöä
- vähintään kaksi ihmistä testin kohtaa 5 (väkijoukko)

Apukoirat

- vähintään yksi kiltti koira testin kohtaan 8 (ohittaminen). Jos testattavia on monta, apukoiria on hyvä olla useampia.

2.2 Välineet

- kyniä, kirjoituslustoja
- harjoja ja kampoja (1/arvostelija): osanottajia voi pyytää etukäteen ottamaan koiran oman harjan tai kamman mukaan
- desinfiointiainetta lainaharjojen ja -kampojen puhdistukseen ja käsidesiä arvostelijalle
- ajanottoon kello tai kännykkä (1/arvostelija)
- kolisteltavia esineitä kohtaan 9 (koiran reaktio häiriöön),

esimerkiksi (peltipurkkeja, kivillä täytettyjä pakasterasioita tms.)

- kakkapusseja ja juomavettä koirille
- kehänauhaa, kartioita tms. testialueen rajaamiseen
- vähintään 6 metrin mittainen liina kohtiin 6 (istu/maahan/ paikallaolo) ja 7 (luoksetulo kutsuttaessa)
- pantoja ja remmejä lainaksi osallistujille, kuristuspantaa ja kuonopantaa ei saa käyttää testissä

Testissä käytetään tavallista nahkaista tai kankaista talutinta sekä pantaa tai valjaita. Testin aikana koira on kytketty. Koiralla saa olla kaulassaan sileä panta tai valjaat sekä tavallinen talutin, ei flexiä. Kuonopantaa tai ketjupantaa ei saa käyttää, koska tarkoituksena on arvioida koiran käyttäytymistä, kun ohjaajalla ei ole käytössään erityisiä apuvälineitä. Piikkipanta ja muut eläinsuojelulain vastaiset, kipua mahdollisesti aiheuttavat välineet ovat ehdottomasti kiellettyjä. Arvostelijalla on velvollisuus pyytää ohjaajaa vaihtamaan sääntöjen mukainen panta ja hihna koiralle testin ajaksi.

2.3. Testialue, testipaikka

- Testialue valitaan siten, että kaikilla koirilla on mahdollisuus onnistua. Esimerkiksi ampumaradan läheisyys tai vilkkaasti liikennöidyn kadun vierusta tai liian pieni alue voi tehdä testistä liian vaikean.
- Kohtaan 6 (paikallaolo) tarvitaan 6 metrin tila liikkua koiran luota ja palata sen luokse.
- Kohtaan 8 (koirien kohtaaminen) tarvitaan vähintään 12 metrin mittainen matka kävelemiseen
- Kohtaan 10 (omistajan odottaminen) tarvitaan näkösuoja, jonka taakse ohjaaja voi mennä

Kiva koirakansalainen -testin järjestäminen

2.4 Diplomit

Testin kaikki 10 kohtaa hyväksytysti suorittanut koira saa kiva koirakansalainen -diplomin Käytännöllisintä on jakaa diplomit testi-paikalla. Jos testattavien nimet ovat tiedossa etukäteen, diplomit voi esitää, mutta diplomin saa luovuttaa vain testin läpäisseelle koirakolle. Jokainen diplomi on yksilöllisesti numeroitu. Diplomeja ei saa kopioida.

2.5. Kiva koirakansalainen -testin tarkoitus ja poikkeustilanteet

Kiva Koirakansalainen -testin tarkoituksena on kannustaa omistajaa toimimaan positiivisesti yhteistyössä koiransa kanssa. Testitilanteessa arvostelija voi rohkaista ohjaajaa kehumään koiransa. Jos ohjaajaa jännittää, hänelle voi mainita, kuinka tärkeää on kommunikoida koiran kanssa. **Koiran rankaiseminen testin aikana johtaa hylkäämiseen.**

Kaikki koiranomistajat ovat tervetulleita Kiva koirakansalainen -testiin. Jos ohjaajalla on liikunta- tai muu vamma, on ehkä tarpeellista tehdä muutoksia testin kulkuun.

Jos koira ulostaa tai virtsaa testialueelle, se hylätään. Poikkeuksena on kohta 10, jos testi pidetään ulkona.

2.6. Palautteen antaminen

Arvostelija antaa jokaiselle koirakolle palautetta testin jälkeen. Jos koira on läpäissyt kaikki 10 kohtaa, palautteeksi riittää onnittelut. Jos koira ei ole läpäissyt testin jotain osaa, kannattaa kiinnittää ohjaajan huomio onnistuneisiin kohtiin ja sen jälkeen kertoa, mikä meni pieleen. Muutama koulutusvinkki myönteisessä hengessä voi olla paikallaan, samoin kannustus yrittää uudelleen harjoittelun jälkeen. Voit esimerkiksi sanoa: "Koirasi suoriutui erinomaisesti. Se selviytyi kaikista muista kohdista, paitsi kohdasta 6, koska se ei mennyt maahan. Toivottavasti jaksat harjoitella ja yrittää pian uudestaan. Sinulla on oikein hieno koira." Jos koira ei läpäise testiä, voi sanoa myös: "Tämä on oikein mukava koira. Se on kovin energinen ja selvästi pitää sinusta. Testissä katsottiin sen taitoja tänään ja lisäharjoittelun jälkeen se varmaan pääsee testistä läpi. Koirasi pitää sinua niin tarkasti silmällä, että menestytte harjoituksissa varmasti hyvin. Oli mukavaa, että tulit tänään testiin. Toivottavasti tulet pian uudestaan."

Osallistujille kannattaa kertoa, missä voi saada lisäkoulutusta ja milloin on uusi testi. On hyvä muistaa, että Kiva Koirakansalainen -testissä on kaksi osapuolta. Pelkkä koirien testaaminen ei tee ihmisistä vastuuntuntoisia koiranomistajia. Arvostelijan tehtävänä on kertoa harjoittelumahdollisuuksista sekä siitä, mitä kuuluu vastuuntuntoiseen koiran omistamiseen.

2.7. Makupalojen käyttö

Testin aikana ei käytetä makupaloja. Vaikka makupala on hyvä palkinto, testin tarkoitus on arvioida koiran käyttäytymistä silloin, kun ohjaajalla ei ole erityisiä houkuttimia mukanaan.

Kiva koirakansalainen -testin järjestäminen ja tarvittavat toimihenkilöt

3. Yleiset ohjeet osallistujille

Testin aluksi ohjaajia muistutetaan, että tehtäviä ei tarvitse suorittaa tottelevaisuuskokeissa vaadittavalla tarkkuudella. Koiralle saa antaa useamman käskyn, koiralle voi puhua testin aikana ja eleitä sekä käsimerkkejä saa käyttää. Ohjaajia pitää kannustaa kehuaan koiriaan sekä testin aikana että sen jälkeen. Jos ohjaajaa jännittää, arvostelijan pitää olla selkeä ja rauhallinen ja kertoa ennen jokaista kohtaa, mitä seuraavaksi tehdään. Kiva Koirakansalainen -testin pitää olla mukava kokemus ohjaajalle ja koiralle.

3.2. Vinkkejä sujuvaan testiin

Yksi arvostelija voi arvostella enintään 30 koiraa/päivä. Käytävissä pitää olla riittävästi arvostelijoita ja avustajia, jotta testi etenee sujuvasti eikä kenenkään tarvitse odottaa kauan vuoroaan. Yleensä tarvitaan arvostelijan lisäksi muutamia avustajia sekä vähintään yksi apukoira.

Testin järjestäminen on joustavaa. Arvostelija voi arvostella kunkin koiran testin alusta loppuun tai testin voi jakaa suorituspaikoille, joilla on oma arvostelijansa. Jotkin testin osat sujuvat luontevasti yhdessä, esimerkiksi kohdat 1-3.

Yksi arvostelija voi arvostella nämä kohdat ennen kuin koira siirtyy seuraavalle suorituspaikalle. Suorituspaikkojen pitää olla selkeästi numeroituja. Ne voi järjestää neliön tai ympyrän muotoon, jotta osanottajat voivat siirtyä sujuvasti paikasta toiseen. Avustajien pitää olla valmiina, kun koira tulee suorituspaikalle, ettei arvostelijan tarvitse etsiä heitä. Arvostelijoita pitää olla riittävästi, jotta osallistujat eivät joudu odottelemaan vuoroaan liian pitkää. Yksi arvostelija pysyy arvostelemaan enintään 5 koiraa tunnissa. Osanottajille voi jakaa vuorot esim. 15-20 minuutin välein. Erilaisia järjestelyjä kannattaa kokeilla, jotta sujuvin tapa löytyy.

3.3. Lomakkeiden säilyttäminen

Jokaisesta koirasta täytetään ilmoittautumis- ja arvostelulomake, jonka järjestäjä säilyttää 3 vuotta.

Tulokset ilmoitetaan testin tilauksen yhteydessä saadulla tunnuksella osoitteessa www.kivakoirakansalainen.fi.

Osanottajalle voi antaa kopion arvostelusta tyhjälle lomakkeelle.

Testin läpäisseet koirat saavat diplomin.